

ღია მმართველობის პარტნიორობის (OGP)
ფარგლებში თბილისის 2017 წლის სამოქმედო გეგმა

შინაარსი

შესავალი	4
სამოქმედო გეგმის შემუშავების პროცესი	5
ვალდებულება I:	6
ღია მმართველობისა და სამოქალაქო ჩართულობის მრავალპროფილური მექანიზმი - საინფორმაციო და სამოქალაქო აქტივობის პორტალი “SMART MAP”	6
ვადლებულების აღწერა	6
1. ადგილობრივი კონტექსტი და საჭიროებები	6
2. Smart map-ის ფუნქციონალის აღწერა	7
3. დადებითი ეფექტი მოქალაქეებისთვის	8
4. დანართი №1	9
ვალდებულება II	12
პეტიციის დანერგვა მერიის სისტემაში, ...	12
ელექტრონული პეტიცია	12
ვადლებულების აღწერა	12
1. ადგილობრივი კონტექსტი და საჭიროებები	12
2. ვალდებულების შინაარსის აღწერა	12
3. დადებითი ეფექტი მოქალაქეებისთვის	12
4. დანართი №2	13
ვალდებულება III:	15
ბიუჯეტის მონაწილეობითი დაგეგმვის მექანიზმის დანერგვა	15
ვადლებულების აღწერა	15
1. ადგილობრივი კონტექსტი და საჭიროებები	15
2. ვალდებულების შინაარსის აღწერა	15
3. დადებითი ეფექტი მოქალაქეებისთვის	16
4. დანართი №3	16
ვალდებულება IV:	18
ბიუჯეტის ხარჯვის ინტერაქტიული ხელმისაწვდომობისა და სამოქალაქო კონტროლის მექანიზმების დანერგვა	18
ვადლებულების აღწერა	18

1. ადგილობრივი კონტექსტი და საჭიროებები.....	18
2. ვალდებულების შინაარსის აღწერა.....	18
3. დადებითი ეფექტი მოქალაქეებისთვის	19
4. დანართი №4	19
ვალდებულება V:.....	21
სერვისების სამოქალაქო კონტროლისა და ხელმისაწვდომობის მექანიზმების დანერგვა	21
ვალდებულების აღწერა.....	21
1. ადგილობრივი კონტექსტი და საჭიროებები.....	21
2. ვალდებულების შინაარსის აღწერა.....	22
3. დადებითი ეფექტი მოქალაქეებისთვის	23
4. დანართი №5	23
სამოქმედო გეგმის შესრულებაზე პასუხისმგებელი დაწესებულებები და სტრუქტურული ერთეულები.....	26

შესავალი

ღია მმართველობის პრინციპების რეალურ და საზოგადოებისთვის ხელშესახებ მექანიზმებად ქცევა თბილისის მთავრობისთვის წარმოადგენს მმართველობის ხარისხის, მისი ეფექტურობისა და დემოკრატიულობის ამაღლების უმთავრეს პრიორიტეტს, რაც პირდაპირ აისახება მოქალაქეთა¹ კეთილდღეობაზე.

ღია მმართველობის სფეროში ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მმართველობით კონტექსტს ქმნის ბოლო წლებში ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის (შემდგომში - მერია) მიერ დაწყებული ის აქტივობები და ცალკეული ინიციატივები, რომლებიც ეფუძნებიან ღია მმართველობის პრინციპებს, თუმცა, ერთიანი სისტემური ფონის არ არსებობის გამო ვერ ხდება მათი ეფექტის მხარდაჭერა და გაძლიერება, უფრო მეტიც, ისინი არსებითად კარგავენ ეფექტურობის ხარისხს (მაგ.: სითი ფორუმი მოქალაქეთა ინიციატივებისთვის, რომლის გამოყენებაც ვერ ხდება საკმარისად შედეგზე ორიენტირებულად, ვინაიდან არ შეიცავს სათანადო მექანიზმებს; მონაწილეობითი ბიუჯეტირების მცდელობა, რომელის ფორმაც სათანადო მხარდაჭერის არ არსებობის გამო მხოლოდ რამდენიმე ათეულმა ადამიანმა შეავსო და სხვა).

რაც შეეხება თბილისის ადგილობრივ სამოქალაქო კონტექსტს, არ არსებობს ცნობადობა მერიის მიერ შექმნილი მრავალი მნიშვნელოვანი პროექტის, სერვისისა და ზოგადად მერიის წინაშე არსებული გამოწვევების რეალურ შინაარსზე. მერიის ვებ-გვერდი და ცალკეული აქტივობები ვერ უზრუნველყოფს საჭირო დიალოგის სათანადოდ წარმოებას, ვინაიდან არ არსებობს ამ დიალოგის წარმოების ერთიანი, მარტივი და მასობრივი ეფექტის მქონე სისტემა.

არსებული ადგილობრივი კონტექსტიდან გამომდინარე, თბილისის მერიამ რეფორმათა პრიორიტეტად დასახა მოქალაქეთა ინფორმირებულობის, მათი ჩართულობის, ხელისუფლების ანგარიშვალდებულების უზრუნველმყოფი ერთიანი სისტემის შექმნა. სისტემა მოიცავს ინსტიტუციურ, ელექტრონულ, პროცედურულ-სამართლებრივ ბლოკებს, რომლებიც არსებულ საკანონდებლო მოთხოვნებთან თუ ფაქტობრივ გარემოებებთან მიმართებაში არსებითად ზრდიან ღია მმართველობის პრინციპების ეფექტურ მექანიზმებად ქცევის ხარისხს და წარმატებით დანერგვის შემთხვევაში ქმნიან პირველად პოტენციალს გარკვეული დროის პერიოდში არა მხოლოდ რაოდენობრივად ან ხარისხობრივად, არამედ თვისობრივად შეცვალონ მმართველობითი პროცესები თბილისში. აღნიშნული, ასევე, შექმნის ერთიან მხარდამჭერ და

---

¹ აქ და შემდგომში ტერმინი გამოყენებულია სპეციალური მნიშვნელობით და არ ასახავს მხოლოდ ფიზიკურ პირს ან მის სამოქალაქო მდგომარეობას. ტერმინი შესაძლოა გამოყენებული იყოს ნებისმიერი იმ პირის აღსანიშნავად, რომელიც ცხოვრობს თბილისში, ჩაწერილია თბილისში ან სხვაგვარად არის დაკავშირებული ქ. თბილისის მერიის მმართველობით საქმიანობასთან. ღია მმართველობის პარტნიორობის ფარგლებში 2017 წლის სამოქმედო გეგმაში გაწერილ ვალდებულებებთან მიმართებაში აღნიშნულ პირთა უფლებამოსილებები გაიწერება სამართლებრივად.

ეფექტის გამაძლიერებელ სისტემას არა მხოლოდ მიმდინარე, არამედ სამომავლო ცალკეული ინოვაციებისთვისაც.

სამოქმედო გეგმის შემუშავების პროცესი

ღია მმართველობის პარტნიორობის საპილოტე პროგრამის ფარგლებში თბილისის 2017 წლის სამოქმედო გეგმის შემუშავებისა და შემდგომი მონიტორინგის მიზნით, 2016 წლის მაისის ბოლოს შეიქმნა „ღია მმართველობის პარტნიორობის (OGP) ფარგლებში სამოქმედო გეგმის მომზადების, მისი შესრულების ხელშეწყობისა და მონიტორინგის სამუშაო ჯგუფი“. სამუშაო ჯგუფის 20 წევრიდან 13 წევრი მოწვეულია და წარმოადგენს სხვადასხვა არასამთავრობო ორგანიზაციას, ასევე, დემოკრატიული მმართველობის ინიციატივის პროგრამას (USAID), პროგრამას „ევროკავშირის წარმომადგენლობა საქართველოში“ და „საქართველოს მცირე და საშუალო საწარმოთა ასოციაციას“ თუ სახელისუფლო ორგანიზაციას.

ღია მმართველობის პარტნიორობის საპილოტე პროგრამის ფარგლებში თბილისის 2017 წლის გეგმის შემუშავების შესახებ საზოგადოებისთვის ინფორმაციის მიწოდებისა და ამ პროცესებში მათი ჩართულობის ხელშეწყობის მიზნით, შეიქმნა შესაბამისი ვებ-გვერდი: <http://ogp.tbilisi.gov.ge/>.

2016 წლის მაისის ბოლოდან დაიწყო სამოქმედო გეგმის შემუშავებისთვის პირველადი კონსულტაციები რამდენიმე პარტნიორ არასამთავრობო ორგანიზაციასთან (ფონდი „ღია საზოგადოება საქართველო“, „ინფორმაციის თავისუფლების განვითარების ინსტიტუტი“ და სხვა), „ღია მმართველობა საქართველოს“ კოორდინატორებთან და თბილისის მერიის სისტემაში შემავალ ერთეულებთან. სამუშაო ჯგუფის ფარგლებში კონსულტაციებში მონაწილეობდა მერიის, საქართველოს იუსტიციის სამინისტროსა და 8 არასამთავრობო ორგანიზაციის წარმომადგენელი.

სამუშაო პროცესში მოეწყო 11 შეხვედრა სხვადასხვა ასაკის, სოციალური მდგომარეობის, პროფესიისა და ინტერესის მქონე ჯგუფთან, რომელთა შორის იყვნენ სტუდენტები, ახალგაზრდული ორგანიზაციების წარმომადგენლები, თბილისის ბაგა-ბაღების აღსაზრდელთა მშობლები, სოციალურად დაუცველი მოქალაქეები, ბინათმესაკუთრეთა ამხანაგობების თვამჯდომარეები, საზოგადოებრივი საბჭოების წევრები, ბიზნეს-ორგანიზაციების წარმომადგენლები და სხვა. მთლიანობაში უშუალო კონსულტაცია გაიმართა 240 ადამიანთან. გარდა ამისა, საზოგადოების ნაწილი სამოქმედო გეგმას გაეცნო ელექტრონული ფორმატით.

სამუშაო პროცესის განმავლობაში სამოქმედო გეგმის პირველადი ვერსია რამდენჯერმე გადაამუშავდა, ყველა ეტაპზე დაინტერესებულ პირებს ჰქონდათ შესაძლებლობა, გაცნობოდნენ სამოქმედო გეგმას და წარედგინათ თავიანთი შენიშვნები. კონსულტაციების შედეგად, გამოვლენილ საჭიროებებთან დაკავშირებული იდეები გაერთიანდა ქვემოთ განხილულ 5 ძირითად ვალდებულებაში.

ვალდებულება I:

ღია მმართველობისა და სამოქალაქო ჩართულობის მრავალპროფილური მექანიზმი - საინფორმაციო და სამოქალაქო აქტივობის პორტალი “SMART MAP”

ვალდებულების აღწერა

1. ადგილობრივი კონტექსტი და საჭიროებები

Smart map ელ-პორტალის შექმნა ეფუძნება დოკუმენტის შესავალ ნაწილში აღნიშნულ მასშტაბურ და რამდენიმე სხვა სპეციფიკურ გამოწვევას, რომლითაც ხასიათდება ადგილობრივი კონტექსტი.

მაგალითად, მერიაში წარდგენილი ადმინისტრაციული საჩივრების მნიშვნელოვანი ნაწილი შეეხება სამშენებლო და მწვანე საფარის (ხის) ჭრის საკითხებს. მართალია, კანონმდებლობა ითვალისწინებს მშენებლობის ნებართვის გაცემამდე დაინტერესებული მხარეების პროცესში ჩართვის შესაძლებლობას, მაგრამ ის არ შეიცავს რაიმე ეფექტურ მექანიზმს, რაც ფართო საზოგადოებამდე პროაქტიულად მიიტანდა ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში დაწყებული პროცესისა და აღნიშნული უფლების შესახებ ინფორმაციას. მართლაც, ფაქტობრივად აღნიშნული უფლების გამოყენებას მოსახლეობის ძალიან მცირე პროცენტი ახერხებს, მაშინ, როდესაც თავად საკითხები მაღალი საჯარო ინტერესით გამოირჩევა და უმეტეს შემთხვევაში, პირდაპირ და უშუალო გავლენას ახდეს მოქალაქეთა სხვადასხვა ჯგუფის ინტერესზე.

აღნიშნულმა და სხვა მსგავსმა მაგალითებმა მერიის წინაშე დააყენა საჭიროება, მოქალაქეებისთვის შეიქმნას მექანიზმი, რომლითაც ისინი მიიღებენ ინფორმაციას მათი საცხოვრებელი გარემოს შესახებ და ზოგადად ქალაქის შესახებ, საწყის და ნებისმიერ სხვა ეტაპზე სამშენებლო, ხის ჭრის, დიდი ინფრასტრუქტურული პროექტების თუ თბილისის კუთვნილი საინვესტიციო ობიექტების შესახებ. მომხმარებელთა ინფორმირებულობის კუთხით მნიშვნელოვანია ასევე ინფორმაციის დამუშავებისა და მარტივი გამოყენების მექანიზმები, რომელსაც შეიცავს პორტალი.

როგორც აღინიშნა, გამოიკვეთა მოქალაქეებთან ეფექტური დიალოგის სისტემის შექმნისა და მათი ჩართულობის უზრუნველყოფის, ასევე, ქალაქის პრობლემებზე სწრაფი და ეფექტური რეაგირების სისტემის ჩამოყალიბების საჭიროება. სწორედ ამიტომ, გათვალისწინებულია შესაძლებლობა, რომ მოქალაქეებმა პორტალში საჯაროდ დააფიქსირონ ქალაქში არსებული ესა თუ ის პრობლემა და წარმართონ მსჯელობა, საჯაროდ წამოაყენონ და განიხილონ ქალაქისთვის

სასარგებლო იდეები. თავის მხრივ, სისტემა უნდა ითვალისწინებს მერიის მხრიდან რეაგირების უზრუნველმყოფ რიგ ვალდებულებებს.

როგორც შესავალ ნაწილში აღინიშნა, თბილისის მერიას, ასევე, სჭირდება Smart map ელ-პორტალი ერთიან სისტემაში, რაც მას საშუალებას მისცემს, მიიღოს შეფასება დაგეგმილ პროექტებზე, აწარმოოს გამოკითხვები, საზოგადოებისგან მიიღოს შენიშვნები, მოახდინოს არსებული საჭიროებების თუ პრობლემების იდენტიფიცირება და შესაბამისად დაგეგმოს როგორც მოკლე, ისე გრძელვადიანი ქმედებები.

2. Smart map-ის ფუნქციონალის აღწერა

Smart map ელ-პორტალი შეიცავს თბილისის რუკას. ის ბაზისად იყენებს და ამრავალფეროვნებს თბილისის ინტერაქტიული რუკის მონაცემებს. კერძოდ, ქმნის ოთხ დამატებით დამფარავ ზონას:

1. პირველი სამშენებლო სტატუსს ნებისმიერ ეტაპზე, უკავშირდება არქიტექტურის სამსახურის ბაზას და შეიცავს ძირითად მონაცემებს მშენებლობასთან დაკავშირებით; 2. მეორე გვამლევს (მწვანე საფარის) ხის ჭრის სანებართვო ინფორმაციას; 3. მესამე შეიცავს ინფორმაციას დიდი ინფრასტრუქტურული პროექტების (ძველი ქუჩებისა და შენობების ერთიანი რეაბილიტაციის პროექტები, ხიდების გამაგრება-მშენებლობა, მასშტაბური საგზაო-ინფრასტრუქტურული პროექტების და სხვა ტერიტორიულად მასშტაბური ან/და ფუნქციურად არსებითი კეთილმოწყობითი პროექტების) შესახებ; 4. მეოთხეში თბილისის ინტეგრირებულ ქონების რუკაზე, დაიტანება ინფორმაცია თბილისის კუთვნილი ობიექტების, საინვესტიციო ობიექტების შესახებ. მონაცემები განახლდება პერმანენტულად, გაწერილი წესის შესაბამისად. რუკას თემატური ნიშნით, ასევე, მიეზღვება მთავრობის გადაწყვეტილებები. რუკა დამფარავ ფენებზე შესაბამისად შეიცავს გამოსახულებებს, სამუშაო და სახაზავ ხელსაწყოებს.

პორტალის განვითარების შედეგად შეიქმნება შემდეგი ფუნქციონალები:

ა) ინდივიდუალური პროფილის შექმნის შესაძლებლობა მოქალაქეებისთვის. კომბინირებულად ან ალტერნატიულად თემატური და ტერიტორიული ნიშნით ინფორმაციის (მათ შორის, თემატურად, თბილისის მთავრობის გადაწყვეტილებების) მოძიების შესაძლებლობა პორტალში, ასევე, ნებისმიერი კომბინაციით თემატიკაზე, დროის პერიოდზე, ტერიტორიაზე თუ სხვა კრიტერიუმებზე მიბმული სტატისტიკის წარმოების შესაძლებლობა. ასევე, ინფორმაციის გამოწერას ამავე ნიშნებით, რაც გულისხმობს შერჩეული ტიპის ან/და ტერიტორიული მიმართების ყველა სიახლის, ცვლილების, გადაწყვეტილების შესახებ ინფორმაციის ავტომატურ მიღებას.

ბ) თემატიკის, ტერიტორიის მიხედვით მოქალაქეები მონიშნავენ შაბლონურ ან მათ მიერ შედგენილ პრობლემას. შეეძლებათ დამოკიდებულების (პირობითად: დადებითი, უარყოფითი, პრობლემური) საჯაროდ დაფიქსირება და მიბმული ფორუმის ფორმატის გააქტიურება, სადაც იმსჯელებენ საკითხზე (ასევე, სხვა რეგისტრირებულ პირებს მოიწვევენ მსჯელობაში). პირველი პუნქტის შესაბამისად, მოქალაქეები სხვის მიერ დაფიქსირებული პრობლემის გამოწერის შემთხვევაში ავტომატურად მიიღებენ ინფორმაციას ყველა პროცედურის, შეხვედრების და

მიღებული გადაწყვეტილების შესახებ. მოქალაქეს შესაძლებლობა ექნება, მისი ვინაობა და შენიშვნა არ გახადოს საჯარო და მიაწოდოს პირდაპირ ადმინისტრატორს.

გ) მოქალაქეს ექნება შესაძლებლობა, ტერიტორიულად მონიშნოს ადგილზე არსებული პრობლემის გადაჭრის ან პროექტის იდეა (სკვერის მოწყობა-გამწვანება, ავტობუსის გაჩერება და ა.შ), რომელიც საჯარო გახდება მხოლოდ პორტალის ადმინისტრატორის თანხმობის შემთხვევაში და დაექვემდებარება წინა პუნქტის ანალოგიურად საჯარო შეფასებას. ამ ფუნქციას იყენებს მუნიციპალიტეტიც მისი ინიციატივების საჯაროდ განხილვის მიზნით. ტერიტორიულად ინიციატივების მონიშვნის შესაძლებლობა ექნებათ მერიის შესაბამის უწყებებსაც.

დ) დაფიქსირებული მონიშვნები გამოჩნდება რუკაზე და ჩაირთვება ვადის ათვლის რეჟიმი, რომელსაც შესაბამის ვადაში (კანონმდებლობით განსაზღვრული, ან გონივრულობის პრინციპით დადგენილი) დაემატება ადმინისტრატორის მონიშვნა (პირობითად: შესრულებულია; გადამოწმდა და არ დადასტურდა; სცილდება მერიის/მთავრობის კომპეტენციას; პრობლემურია; ვადაში მონიშვნის არგანხორციელება იწვევს ავტომატურ სტატუსს - „უყურადღებო“). ასეთ შემთხვევაში მოქალაქეებისთვის გათვალისწინებულია კომენტარების შესაძლებლობა ზემოთ ხსენებული ფორუმის პრინციპით.

ე) დადგინდება დროის პერიოდულობა, რომლის შესაბამისადაც იარსებებს ვალდებულება, სტატისტიკურად და შინაარსობრივად გაანალიზდეს საზოგადოებისგან მიღებული ინფორმაცია, გამოქვეყნდეს ანალიზის შედეგები, სადაც მოკლედ და ზოგადად დასაბუთდება ძირითადი უარყოფითი გადაწყვეტილებების მიზეზები და წარმოჩინდება დადებითი გადაწყვეტილებებიც.

მოხდება დამხმარე სამართლებრივი ნორმების, მექანიზმების შემუშავება, დადგინდება smart map-ზე განახლებული ინფორმაციის მიზმისა და ბაზებად ფორმირების პირობები, მოქალაქეების მიერ მოწოდებული ინფორმაციის შენახვისა და პროგრამაში უშუალო მონაწილეობის პირობები. დადგინდება საჯარო მოხელეთა მხრიდან არასათანადო რეაგირებისთვისათვის პასუხისგებლობის შესაბამისი ზომების გამოყენების შესახებ ინფორმირების ფორმატი, გაიწერება პროცედურები და ვადები, შეიქმნება ინსტიტუციური მხარდაჭერის სისტემა.

3. დადებითი ეფექტი მოქალაქეებისთვის

ა) არსებითად გაიზრდება ინფორმაციის ხელმისაწვდომობა ყველა იმ მონაცემზე, რომელსაც შეიცავს smart map. ეს ინფორმაცია ავტომატურად, ინტერაქტიულ ფორმატში ხელმისაწვდომი იქნება მოქალაქეებისთვის, რომლებსაც აინტერესებთ, რა ხდება მათ საცხოვრებელ გარემოში. შეიქმნება მათთვის მმართველობის პროცესში მონაწილეობისა და ინფორმირებული გადაწყვეტილებების მიღების მექანიზმი.

ბ) შეიქმნება შედეგზე ორიენტირებული, ანგარიშვალდებული ჩართულობის სისტემა. თბილისის მერიას ექნება ვალდებულება დროული რეაგირება მოახდინოს პორტალში

დაფიქსირებულ ქალაქის პრობლემებზე. ამით გაუმჯობესდება მერიის მომსახურება და შესაბამისად, მოქალაქეებისთვის საცხოვრებელი გარემო პირობები.

გ) შეიქმნება სისტემა, რომელიც ხელს შეუწყობს მერიის მიერ მიღებული გადაწყვეტილებების დაფუძნებას მოქალაქეთა ჩართულობასა და მათ რეალურ საჭიროებებზე.

4. დანართი №1

განხორციელების ვადა: 2017 წ.

ვალდებულება 1: ღია მმართველობისა და სამოქალაქო ჩართულობის მრავალპროფილური მექანიზმი - საინფორმაციო და სამოქალაქო აქტივობის პორტალი "smart map"	
შემსრულებელი დაწესებულება	ა(ა)იპ „მუნიციპალური სერვისების განვითარების სააგენტო“, ასევე, თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ადმინისტრაცია, იურიდიული საქალაქო სამსახური, ეკოლოგიისა და გამწვანების საქალაქო სამსახური, კეთილმოწყობის საქალაქო სამსახური, ეკონომიკური განვითარების საქალაქო სამსახური.
არსებული მდგომარეობის აღწერა	როგორც აღწერილობით ნაწილში აღინიშნა, თბილისის მერიაში ინფორმაციის ხელმისაწვდომობისა და ჩართულობის საკითხები ეფუძნება კანონის მინიმალურ მოთხოვნებს, რომლებიც, როგორც ვნახეთ, ხშირად საზოგადოების ფართო ჯგუფების ინფორმირებულობასა და ჩართულობას ვერ უზრუნველყოფენ. თუმცა სათანადო სისტემების არარსებობის გამო, ხშირად ამ მოთხოვნების შესრულებაც რთულდება და მარტივი საჯარო ინფორმაციის გაცემას ხშირად მაქსიმალური 10 დღის ვადა სჭირდება. მოქალაქეები პრობლემებს აფიქსირებენ ცხელი ხაზისა და განცხადებების საშუალებით, რომელთა ოფიციალური განხილვის ვადა ერთი თვეა. არ არსებობს ამ განცხადებების შინაარსობრივი ერთიანი ანალიზისა და მის შედეგებზე რეაგირების მექანიზმები. არ არსებობს მოქალაქეებთან უკუკავშირისა და შესრულებისთვის თვალყურის დევნების გაწერილი სისტემა. მოქალაქეთა ჩართულობა მმართველობის პროცესში ხდება არასისტემურად და არამასშტაბურად საზოგადოებრივი საბჭოებისა და იდეების კონკურსის ტიპის (მერიის მიერვე დაგეგმილი) ცალკეული პროექტებით.
მთავარი მიზანი	- ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის ზრდა ყველა იმ მონაცემზე, რომელსაც შეიცავს smart map; ინტერესის სფეროების მიხედვით საცხოვრებელი გარემოს შესახებ ინფორმაციის ავტომატურად, ინტერაქტიულ ფორმატში მიწოდება მოქალაქეებისთვის; ეფექტური წინაპირობის შექმნა მოქალაქისთვის მმართველობის პროცესში მონაწილეობისა და ინფორმირებული გადაწყვეტილებების მისაღებად. - შედეგზე ორიენტირებული, ანგარიშვალდებული ჩართულობის სისტემის შექმნა, რომელიც ავალდებულებს თბილისის მერიას დროული რეაგირება მოახდინოს პორტალში დაფიქსირებულ ქალაქის პრობლემებზე, გააუმჯობესოს მერიის მომსახურება და შესაბამისად,

	<p>მოქალაქეების საცხოვრებელი გარემო პირობები.</p> <p>- სისტემის შექმნა, რომელიც ხელს შეუწყობს მერიის მიერ მიღებული გადაწყვეტილებების დაფუძნებას მოქალაქეთა ჩართულობაზე და მათ რეალურ საჭიროებებზე.</p>			
OGP პრინციპები	გამჭვირვალ ობა, წვდომა ინფორმაციაზე	ანგა რიშვალდებ ულება	სამოქ ალაქო ჩართულობა	ტექნ ოლოგია და ინოვაცია ლიაობისა და ანგარიშვალდ ებულებისთვ ის
	✓	✓	✓	✓
განხორციელების ეტაპები	დაწყების თარიღი:		დასრულების თარიღი:	
მრავალფუნქციური ვებ-პორტალის შექმნისთვის და, ასევე, არსებული მუნიციპალური ინტერაქტიული რუკის განახლებისა და მოდერნიზაციისთვის ზუსტი ტექნიკური დავალების და ვადების შეთანხმება	იანვარი, 2017		თებერვალი, 2017	
პორტალის ტექნიკური ფუნქციონალებისა და შინაარსობრივი ნაწილის შექმნა, შეთანხმება დაინტერესებულ მხარეებთან, პილოტირება, დანერგვა	თებერვალი, 2017		დეკემბერი, 2017	
- პორტალის ტექნიკური და შინაარსობრივი ნაწილის შექმნა	მარტი, 2017		მაისი, 2017	
- მოქალაქის პირადი გვერდის შექმნა და ინტეგრირება რუკასთან	ივნისი, 2017		სექტემბერი, 2017	
- ინტერაქტიულ რუკაზე განხორციელებულ სხვადასხვა აქტივობებზე მოქალაქის მიერ ინფორმაციის გამოწერის ფუნქცია	ივლისი, 2017		სექტემბერი, 2017	
- სხვადასხვა პროექტების დამფარავ ფენებზე მოქალაქის (ასევე ადმინისტრატორის) მიერ პრობლემის დაფიქსირება-საჯარო განხილვის უზრუნველყოფის ფუნქცია	აგვისტო, 2017		ოქტომბერი, 2017	
	ოქტომბერი, 2017		დეკემბერი, 2017	
	ოქტომბერი, 2017		ნოემბერი, 2017	
- პორტალის პილოტირება და დანერგვა	თებერვალი, 2017		დეკემბერი, 2017	
- ტრენინგის ჩატარება შესაბამის თანამშრომლებთან რუკის ფუნქციონირებისა და				

<p>მიღებული ინფორმაციის დამუშავების მიზნით - სამართლებრივი კონსულტაციების წარმოება, სისტემის მხარდამჭერი სამართლებრივი აქტის შემუშავება, დამტკიცება</p>		
<p>პორტალისა და OGP-ს ფარგლებში არსებული სხვა ვალდებულებების შესახებ ერთიანი ვიდეო რგოლის მომზადება და სოციალური მედიის, მას-მედიის თუ მერიის ადგილობრივი ერთეულების მეშვეობით გავრცელება.</p>	<p>ნოემბერი, 2017</p>	<p>დეკემბერი, 2017</p>
<p>ინდიკატორი</p>	<p>-შექმნილია და დანერგილია Smart map ელ-პორტალი, რომელიც შეიცავს აღწერილობაში ნახსენებ ახალ ან/და ინფორმაციული ხელმისაწვდომობის კუთხით გაუმჯობესებულ დამფარავ ზონებს. განხორციელებულია მხარდამჭერი მოქმედებები, ტრენინგები.</p> <p>-Smart map ელ-პორტალი სრულად მოიცავს აღწერილობით ნაწილში ნახსენებ ფუნქციონალებს.</p> <p>-აღწერილობითი ნაწილის შესაბამისად გაწერილია პორტალის ფუნქციონირების მხარდამჭერი რეგულაციები, რომელიც აუცილებლად გაწერს პროცედურებს, ინსტიტუციონალური მხარდაჭერის ნაწილს და მოხელეთა პასუხისმგებლობის/პასუხისგების ნაწილს.</p> <p>-ჩართულობის მექანიზმის შესახებ ცნობადომის ამაღლებისთვის წარმოებულია აქტიური საინფორმაციო პოლიტიკა ქალაქის მასშტაბით (პორტალის შესახებ ვიდეო რგოლის მომზადება და სოციალური მედიის მეშვეობით გავრცელება).</p>	
<p>რისკები და ვარაუდები</p>	<p>-შესაძლო პირველადი ხარვეზები ახლად დანერგილი სისტემის მუშაობაში;</p> <p>-სისტემა დაიტესტება შეზღუდულ ვადებში, შესაბამისად პილოტირების პროცესი გაგრძელდება მომავალშიც.</p> <p>-ა(ა)იპ „მუნიციპალური სერვისების განვითარების სააგენტო“-ს შესაძლოა დასჭირდეს დამატებითი ადამიანური და ტექნიკური ინფრასტრუქტურის რესურსი.</p>	

ვალდებულება II

პეტიციის დანერგვა მერიის სისტემაში, ელექტრონული პეტიცია

ვალდებულების აღწერა

1. ადგილობრივი კონტექსტი და საჭიროებები

საზოგადოებრივ ორგანიზაციებთან, მათ შორის სამუშაო ჯგუფის წევრ ორგანიზაციებთან საჯარო კონსულტაციების საწყის ეტაპზე დადგა სამოქმედო გეგმაში პეტიციის ასახვის საკითხი. შესავალში აღწერილი ადგილობრივი სამოქალაქო და მმართველობითი კონტექსტი განაპირობებს მოთხოვნას სამოქალაქო-სახელისუფლებო დიალოგის, მათ შორის სამოქალაქო ჩართულობის ისეთი ეფექტური მექანიზმის შექმნაზე, როგორც ელექტრონული პეტიციაა. პეტიცია, პირველად შეიქმნება თბილისის მერიის, აღმასრულებელი ხელისუფლების ფარგლებში. პეტიციის შემოღებით, მმართველობითი საქმიანობა პირდაპირ მიემართება მოქალაქეების მიმდინარე საჭიროებებზე და პრობლემებზე.

2. ვალდებულების შინაარსის აღწერა

მერიის პორტალის ინტეგრირებული აპლიკაცია იქნება „პეტიცია თბილისის მერს“. მისი გამოწერა შესაძლებელი იქნება smart map-იდანაც (განსაკუთრებით ტერიტორიული კავშირის შემთხვევაში) და ცალკე მოდულიდანაც. აპლიკაცია პორტალზე რეგისტრირებულ თბილისის მოქალაქეებს საშუალებას მისცემს მათთვის მნიშვნელოვან საკითხზე შექმნან პეტიცია, მოიწვიონ სხვა პირები პეტიციის ხელმოსაწერად.

სამართლებრივად გაიწერება და პორტალზე განთავსდება პეტიციისთვის საჭირო ხელმომწერების რაოდენობასთან დაკავშირებული პირობები, ასევე მათი შეგროვების შემთხვევაში, მერიის ვალდებულება აუცილებლად განიხილოს მოქალაქეთა მოთხოვნა და დაუბრუნოს მათ დადებითი ან უარყოფითი განმარტებითი და დასაბუთებული უკუკავშირი.

3. დადებითი ეფექტი მოქალაქეებისთვის

მოქალაქე, რომელიც დაინტერესებულია კონკრეტული პრობლემის მოგვარებით, მარტივი ელექტრონული ფორმატის დახმარებით ადვილად ახერხებს თანამოაზრეების მოძიებასა და ჩართვას, პეტიციის განხილვის სავალდებულობის ფორმატი არსებითად ამაღლებს საზოგადოების ჩართულობის მოტივაციას, შედეგად ფორმირდება ზოგადი პრობლემა, მოთხოვნა. მთლიანობაში ხდება მმართველობითი პროცესების დაჩქარება და საზოგადოების საჭიროებებზე ორიენტირებული გადაწყვეტილებების მიღებისა და სასარგებლო ეფექტის ზრდა.

4. დანართი №2

განხორციელების ვადა: 2017 წ.

ვალდებულება 5: პეტიციის დანერგვა მერიის სისტემაში, ელექტრონული პეტიცია				
შემსრულებელი დაწესებულება	ა(ა)იპ „მუნიციპალური სერვისების განვითარების სააგენტო“; თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის იურიდიული საქალაქო სამსახური.			
არსებული მდგომარეობის აღწერა	მსგავსი მექანიზმი თბილისის მერიისთვის არ არის გაწერილი, ის კანონით დადგენილია თბილისის საკრებულოსთვის მხოლოდ საკრებულოს ფუნქციების ფარგლებში. ამ უკანასკნელს არ გააჩნია ელექტრონული ფორმატი ან უკუკავშირის რაიმე სპეციალური მექანიზმი.			
მთავარი მიზანი	საზოგადოებისადმი ანგარიშვალდებულების მექანიზმით გამყარებული დამატებითი პარტიციპაციული მექანიზმების შექმნა, რომლის გამოყენების სიმარტივესა და ეფექტურობას განაპირობებს ელექტრონული ფორმატი. მთავარი მიზანია, მოქალაქეს შეეძლოს ელექტრონული ფორმატის დახმარებით პრობლემის წამოჭრა, თანამოაზრეების ადვილად მოძიება და ჩართვა. მთლიანობაში უნდა მოხდეს მმართველობითი პროცესების დაჩქარება და საზოგადოებისთვის საჭიროებებზე ორიენტირებული გადაწყვეტილებების მიღებისა და სასარგებლო ეფექტის პოტენციალის ზრდა.			
OGP პრინციპები	გამჭვირვალ ობა, წვდომა ინფორმაციაზე	ანგა რიშვალდებ ულება	სამოქ ალაქო ჩართულობა	ტექნ ოლოგია და ინოვაცია ლიაობისა და ანგარიშვალდ ებულებისთვ ის
			✓	✓
განხორციელების ეტაპები	დაწყების თარიღი:		დასრულების თარიღი:	
მერიის პორტალში ინტეგრირებული აპლიკაციის შექმნისთვის ტექნიკური დავალების ჩამოყალიბება	იანვარი, 2017		მარტი, 2017	
ელექტრონული პეტიციის ვებ- აპლიკაციის შექმნა და დანარჩენ სისტემასთან, ასევე smart map - თან ინტეგრირება (საბოლოო ფორმით ინტეგრირება დამოკიდებულია ელ-	აპრილი, 2017		სექტემბერი, 2017	

სისტემების დასრულების ვადებზე).		
ელექტრონული პეტიციის მობილური აპლიკაციის შექმნა და დანარჩენ სისტემასთან ინტეგრირება (საბოლოო ფორმით ინტეგრირება დამოკიდებულია ელ-სისტემების დასრულების ვადებზე).	სექტემბერი, 2017	ოქტომბერი, 2017
სისტემების ტესტირება და მუშა რეჟიმში გაშვება	ოქტომბერი, 2017	დეკემბერი, 2017
ტრენინგის ჩატარება შესაბამის თანამშრომლებთან პეტიციის მიღება - დამუშავების მიზნით.	ოქტომბერი, 2017	ნოემბერი, 2017
პორტალისა და OGP-ს ფარგლებში არსებული სხვა ვალდებულებების შესახებ ერთიანი ვიდეო რგოლის მომზადება და სოციალური მედიის, მას-მედიის თუ მერიის ადგილობრივი ერთეულების მეშვეობით გავრცელება.	ნოემბერი, 2017	დეკემბერი, 2017
სამართლებრივი კონსულტაციების წარმოება, სისტემის მხარდამჭერი სამართლებრივი აქტის შემუშავება, დამტკიცება.	იანვარი, 2017	დეკემბერი, 2017
ინდიკატორი	<p>-შექმნილია, სხვა ელ-სისტემებთან (მაგ. Smart map-თან) ინტეგრირებულია და დანერგულია ვებ და მობილურის აპლიკაციები, რომლებიც სრულად მოიცავენ აღწერილობით ნაწილში ნახსენებ ფუნქციონალებს. განხორციელებულია მხარდამჭერი მოქმედებები, ტრენინგები.</p> <p>-გაწერილია აპლიკაციის ფუნქციონირების მხარდამჭერი რეგულაციები.</p> <p>-მექანიზმის შესახებ ცნობადომის ამაღლებისთვის წარმომებულია აქტიური საინფორმაციო პოლიტიკა ქალაქის მასშტაბით (საზოგადოებასთან ურთიერთობის სხვადასხვა ეფექტური ტექნოლოგიის გამოყენებით).</p>	
რისკები და ვარაუდები	შესაძლო პირველადი ხარვეზები ახლად დანერგული სისტემის მუშაობაში;	

ვალდებულება III:

ბიუჯეტის მონაწილეობითი დაგეგმვის მექანიზმის დანერგვა

ვალდებულების აღწერა

1. ადგილობრივი კონტექსტი და საჭიროებები

არსებული მდგომარეობით მოქალაქეებისთვის არ არის მასობრივად ხელმისაწვდომი იმ დოკუმენტის ფორმირების პროცესი, რომელიც ყოველი მომდევნო წლის განმავლობაში განსაზღვრავს თბილისში განსახორციელებელი მმართველობითი საქმიანობის ძირითად შინაარსს. გარდა ამისა, ბიუჯეტის განხილვის პროცესში მოქალაქეები საინფორმაციო საშუალებებით ეცნობიან სხვადასხვა მხარეების ურთიერთსაპირისპირო შეფასებებს საკმაოდ მოცულობით დოკუმენტზე და არ აქვთ იმის შესაძლებლობა, რომ მარტივად, დროის დიდი დანახარჯის გარეშე გადაამოწმონ ფაქტობრივი მდგომარეობა.

ამრიგად, მონაწილეობითი ბიუჯეტირების სისტემის დანერგვის საჭიროება დგება რამდენადაც სასურველია ბიუჯეტის ფორმირებისას მოქალაქეებისთვის მთელი ამ პროცესის შესახებ ინფორმაციის მარტივად ხელმისაწვდომობისა და ჩართულობის ერთ-ერთი ყველაზე არსებითი მექანიზმის შექმნა.

2. ვალდებულების შინაარსის აღწერა

შეიქმნება დანარჩენ აპლიკაციებთან ინტეგრირებული ელექტრონული პლატფორმა, რომელიც მოქალაქეებს შესაძლებლობას მისცემს, ვიზუალურად წარმოდგენილ თემატურ ბიუჯეტში თითოეულ თემატურ პრიორიტეტზე გადაანაწილონ პირობითი 100 ლარი. მოქალაქეებს ასევე შესაძლებლობა ექნებათ დაინახონ რომელი პრიორიტეტი რა ქვესაკითხებს მოიცავს და ასევე ექნებათ წვდომა ინფორმაციაზე, თუ როგორ იყო გადანაწილებული წინა წლების ბიუჯეტი. პროგრამა ცალკეული პირების მიერ მონიშნული პრიორიტეტებიდან ავტომატურად გამოიყვანს საშუალო შეწონილ შედეგს. ეს შედეგი განსახილველად სავალდებულო იქნება ბიუჯეტის შედგენისა და დამტკიცების ნებისმიერ ეტაპზე. ამავე პორტალზე გამოქვეყნდება საბოლოოდ დამტკიცებული ბიუჯეტისა და საზოგადოების მიერ შედგენილი ბიუჯეტის შედარება, თანაფარდობის შესახებ ინფორმაცია, დასაბუთდება განსხვავებების მიზეზები, მათი არსებობის შემთხვევაში. ყველა ზემოხსენებულ ეტაპზე იარსებებს კომენტარების დატოვების, დისკუსიისა და უშუალოდ მერიისთვის შენიშვნების წარდგენის მოდულები. ამასთან, შესაძლებელი იქნება სტატისტიკის დათვლა. ხმის მიცემის პროცესის პარალელურად მერიის სამსახურები და გამგეობები უზრუნველყოფენ მოსახლეობასთან შეხვედრებსა და ხმის მიცემის პროცესის ხელშეწყობას.

გაიწერება ვადები და პროცედურები, თუ რა დროიდან იწყება პლატფორმის გახსნა ხმის მიცემისთვის, როდის მთავრდება, რა ეტაპზე მოხდება ბიუჯეტის შედგენისა და კორექტირების სახელისუფლებო პროცედურების ფარგლებში საზოგადოების მიერ შექმნილი

შეწონილი ბიუჯეტის განხილვა და მასთან საბოლოოდ დამტკიცებული ბიუჯეტის შედარებისა და დასაბუთების სამართლებრივი ჩარჩო-პროცედურა. ასევე გაიწერება მოთხოვნები საზოგადოებისთვის აქტიური გაცნობის თუ გამოკითხვის ფორმატზე, გათვალისწინებული იქნება შშმ-პირების, და სხვა მიზნობრივი ჯგუფების გამოკითხვა.

3. დადებითი ეფექტი მოქალაქეებისთვის

არსებითად ამალდება წვდომა ბიუჯეტირების პროცესზე და შეიქმნება ხელისუფლებასთან დიალოგის პრინციპზე დაფუძნებული ჩართულობის მექანიზმი, რომელიც მნიშვნელოვნად გაზრდის მოქალაქეების საჭიროებებზე ორიენტირებული ბიუჯეტის შექმნის პოტენციალს.

4. დანართი №3

განხორციელების ვადა: 2017 წ.

ვალდებულება 2: ბიუჯეტის მონაწილეობითი დაგეგმვის მექანიზმის დანერგვა				
შემსრულებელი დაწესებულება	მერიის საფინანსო საქალაქო სამსახური; ა(ა)იპ „მუნიციპალური სერვისების განვითარების სააგენტო“, მერიის იურიდიული საქალაქო სამსახური, რაიონული გამგეობები.			
არსებული მდგომარეობის აღწერა	არსებული მდგომარეობით მერიის ბიუჯეტი იგეგმება წინა წლის ბიუჯეტისა და საარჩევნო დაპირებით განსაზღვრული გეგმის შესაბამისად. ცალკეულ შემთხვევებში შეიძლება ჩატარდეს დამატებითი კვლევებიც. არ არსებობს ბიუჯეტის მონაწილეობითი დაგეგმვის რაიმე ეფექტური მექანიზმი ან გაწერილი პროცედურა.			
მთავარი მიზანი	ბიუჯეტის დაგეგმვის მეტად მიახლოება მოქალაქეების საჭიროებებთან, ამ კუთხით მათი მმართველობითი ჩართულობის ამალგების ელექტრონული და პროცედურული მექანიზმების შექმნა, თბილისის ხელისუფლების მხრიდან საზოგადოებასთან ანგარიშვალდებული თანამშრომლობის მექანიზმის შექმნა.			
OGP პრინციპები	გამჭვირვალ ობა, წვდომა ინფორმაციაზე	ანგა რიშვალდებ ულება	სამოქ ალაქო ჩართულობა	ტექნ ოლოგია და ინოვაცია ლიაობისა და ანგარიშვალდ ებულებისთვის
			✓	✓
განხორციელების ეტაპები	დაწყების თარიღი:		დასრულების თარიღი:	
ზუსტი ტექნიკური დავალების ჩამოყალიბება თუ რა ფუნქციონალურებით	იანვარი, 2017		მაისი, 2017	

უნდა იყოს დატვირთული ბიუჯეტების ვებ-აპლიკაცია		
აპლიკაციის შინაარსობრივი და პროგრამული უზრუნველყოფის განხორციელება	ივნისი, 2017	სექტემბერი, 2017
სამართლებრივი კონსულტაციების წარმოება, სისტემის მხარდამჭერი სამართლებრივი აქტის შემუშავება, დამტკიცება.	იანვარი, 2017	დეკემბერი, 2017
სისტემის ტესტირება და დანერგვა	ოქტომბერი, 2017	დეკემბერი, 2017
გამგეობების, საუბნო სამსახურების დატრენინგება.	ოქტომბერი, 2017	დეკემბერი, 2017
პორტალისა და OGP-ს ფარგლებში არსებული სხვა ვალდებულებების შესახებ ერთიანი ვიდეო რგოლის მომზადება და სოციალური მედიის, მას-მედიის თუ მერიის ადგილობრივი ერთეულების მეშვეობით გავრცელება.	ნოემბერი, 2017	დეკემბერი, 2017
ინდიკატორი	<p>-შექმნილია და დანერგილია ბიუჯეტის მონაწილეობითი დაგეგმვის მექანიზმი. განხორციელებულია მხარდამჭერი მოქმედებები, ტრენინგები.</p> <p>-მექანიზმი სრულად მოიცავს აღწერილობით ნაწილში ნახსენებ ფუნქციონალებს.</p> <p>-აღწერილობითი ნაწილის შესაბამისად სამართლებრივად გაწერილია ფუნქციონირების მხარდამჭერი რეგულაციები.</p> <p>-ჩართულობის მექანიზმის შესახებ ცნობადომის ამალგებისთვის წარმოებულია აქტიური საინფორმაციო პოლიტიკა ქალაქის მასშტაბით (საზოგადოებასთან ურთიერთობის სხვადასხვა ეფექტური ტექნოლოგიის გამოყენებით).</p>	
რისკები და ვარაუდები	<p>ბიუჯეტის შედგენის გარკვეული პროცედურები იწყება ბიუჯეტის მონაწილეობითი დაგეგმვის მექანიზმის ტესტირებისა და დანერგვის დაწყებამდე (რაც ჩვენს შემთხვევაში განსაზღვრულია ოქტომბრის თვით) თვეებით ადრე. შესაბამისად დასაწერი სისტემის ტესტირების ნაწილი ვერ მოიცავს მონაწილეობით ბიუჯეტში ჩართულობისთვის გათვალისწინებულ ყველა პროცედურას.</p>	

ვალდებულება IV:

ბიუჯეტის ხარჯვის ინტერაქტიული ხელმისაწვდომობისა და სამოქალაქო კონტროლის მექანიზმების დანერგვა

ვალდებულების აღწერა

1. ადგილობრივი კონტექსტი და საჭიროებები

ბიუჯეტის ეფექტური და მიზნობრივი ხარჯვა წარმოადგენს თავად ხელისუფლების ეფექტური საქმიანობის უმნიშვნელოვანეს ინდიკატორს. არსებული მდგომარეობით ამ პროცესზე დაკვირვების შესაძლებლობა საზოგადოების ფართო ჯგუფს არ აქვს. პირველ რიგში, იმიტომ, რომ საზოგადოებას ბიუჯეტის შესრულების შესახებ ინფორმაცია მიეწოდება ყოველი წლის ბოლოს და ისეთ ფორმატში, რომლის ანალიზს დიდი დრო, სპეციალური ცოდნა ან გამოცდილება სჭირდება. ამრიგად, მიზანია ბიუჯეტის შესრულების თვალყურის დევნება საზოგადოებას შეეძლოს ყოველდღიურ რეჟიმში ისეთი მარტივი ფორმატით, რომელიც ბიუჯეტის შესრულების ანალიზისთვის არ საჭიროებს არანაირ სპეციალურ ცოდნას და გამოცდილებას ან დიდ დროს.

2. ვალდებულების შინაარსის აღწერა

შეიქმნება საჯარო ელექტრონული ფორმატი, რომელიც ვიზუალურად აჩვენებს არაუმცირეს ბიუჯეტის კონკრეტულ პრიორიტეტებში, კოდებში მიმდინარე ხარჯვას, მასთან დაკავშირებულ პარამეტრებს; ფორმატი სტატისტიკისა და სხვა ხელსაწყოების საშუალებით შესაძლებლობებს გახდის მომხმარებელმა მოახდინოს ინფორმაციის ცალკეული საკითხების მიხედვით რანჟირება, ხარჯვაზე დაწვრილებითი ინფორმაციის მოპოვება და სრული ან კონკრეტული მონაცემების ოფიციალური ფორმატით ამობეჭდვა, კონკრეტული თარიღისა და კოდის მინიჭებით.

ფორმატი გაითვალისწინებს ხარჯვასთან დაკავშირებით მოქალაქეების მიერ პოზიციის ღიად გამოხატვის და უშუალოდ მერიის ინფორმირების ავტომატურ ფორმატს პირის მხრიდან ვინაობის მითითებით ან მის გარეშე. ინფორმაცია დაექვემდებარება პერიოდულ ანალიზს, მისი შეჯამება და განხორციელებული რეაგირებების შესახებ ზოგადი ინფორმაცია გამოიტანება საჯაროდ.

გათვალისწინებული იქნება სამოქალაქო მონიტორთა ჯგუფების რეგისტრაციისა და საქმიანობის პირობები. მოქალაქეებს, შესაბამის ორგანიზაციებს შეეძლებათ აწარმოონ ბიუჯეტის ხარჯვის მონიტორინგი. ამისთვის მათ მოუწევთ სამოქალაქო მონიტორთა ჯგუფში რეგისტრაცია, გადაეცემათ ნიშნები, რომლებიც გარკვეული ტიპის ინფორმაციაზე მათ სწრაფ წვდომას უზრუნველყოფს. მიღებულ მიგნებებს გაუზიარებენ მერიას. ინფორმაცია

დაექვემდებარება პერიოდულ ანალიზს, მისი შეჯამება და განხორციელებული რეაგირებების შესახებ ზოგადი ინფორმაცია გამოიტანება საჯაროდ.

გაიწერება აღნიშნული პროცედურების პირობები და ფორმატი.

3. დადებითი ეფექტი მოქალაქეებისთვის

მოქალაქეების შესაძლებლობა ექნებათ ინტერაქტიულ ფორმატში გაეცნონ ბიუჯეტის მიმდინარე ხარჯვას. ინფორმაციის ყოველდღიურ ავტომატურ რეჟიმში გასაჯაროება და ვიზუალიზაცია ვებ გვერდზე, ასევე დამატებითი სტატისტიკისა და სხვა ელ-ხელსაწყოები მოქალაქეებს მაქსიმალურად გაუმარტივებენ ბიუჯეტის ხარჯვის აღქმადობას და ანალიზს. ეს ქმნის პოტენციალს, რაც შეიძლება მეტი ადამიანი ყოველგვარი სპეციალური გამოცდილებისა და პროფესიული ცოდნის გარეშე იყოს დაინტერესებული და სრულყოფილად ინფორმირებული ქალაქის სახსრების ხარჯვაზე. ასეთი მექანიზმი და ინფორმირებულობა:

- გარკვეულწილად ამცირებს კორუფციისა თუ არამიზმობრივი ხარჯვების რისკებს, ქმნის ძლიერი საზოგადოებრივი კონტროლის წინაპირობას და შესაბამისად მმართველობითი რესურსების საზოგადოებრივი საჭიროებებისკენ მეტად მიმართვის წინაპირობას;

- ამაღლებს მოქალაქეების მხრიდან ხელისუფლების შეფასებას კონკრეტულ ემპირიულ მონაცემებზე დაყრდნობით და შესაბამისად ხელს უწყობს დემოკრატიულ პროცესებს, არჩევნებისას და მმართველობის პროცესში. გრძელვადიანად, რეალურ მონაცემებზე დამყარებული და არა პერფომანსული პოლიტიკური კონკურენცია აიძულებს ხელისუფლებებს მაქსიმალურად ორიენტირდნენ საზოგადოებრივ საჭიროებებზე.

4. დანართი №4

განხორციელების ვადა: 2017 წ.

ვალდებულება 3: ბიუჯეტის ხარჯვის ინტერაქტიული ხელმისაწვდომობისა და სამოქალაქო კონტროლის მექანიზმების დანერგვა	
შემსრულებელი დაწესებულება	მერიის საფინანსო საქალაქო სამსახური; ა(ა)იპ „მუნიციპალური სერვისების განვითარების სააგენტო“, თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის იურიდიული სამსახური.
არსებული მდგომარეობის აღწერა	ბიუჯეტის მდგომარეობის შესახებ საზოგადოებას ანგარიში ბარდება წელიწადში ერთხელ, მერიის წლიური ანგარიშის სახით, თბილისის საკრებულოს კი ყოველ კვარტალში. ნებისმიერ პირს უფლება აქვს გამოითხოვოს ინფორმაცია და მიიღოს მონაცემები არაუგვიანეს 10 დღის ვადაში. თუმცა საფინანსო საქალაქო სამსახურსა და დაქვემდებარებულ სუბიექტებს მუშაობა უწყვეტ ცალკეულ ექსელის ფაილებში და არ გააჩნიათ ერთიანი პროგრამა რომელიც არსებითად დააჩქარებდა პროცესებს და ხელს შეუწყობდა ინფორმაციის გაცილებით უკეთეს ანალიზს როგორც მერიის შიდა ისე გარე მოხმარებისთვის.

<p>მთავარი მიზანი</p>	<p>მარტივად გამოყენებად ფორმატში ბიუჯეტის ხარჯვის ინტერაქტიული ყოველდღიური გასაჯაროება, რაც უზრუნველყოფს ხელისუფლების ანგარიშვალდებულებას ყოველწლიურის ნაცვლად ყოველდღიურ რეჟიმში. ანგარიშვალდებულების, საზოგადოებრივი კონტროლისა და ჩართულობის ინტერაქტიული მექანიზმების შექმნა, რომელიც ადვილად ინფორმაციაზე გაზრდილი ხელმისაწვდომობით, ასევე ამაღლებს საზოგადოების ჩართულობას.</p>			
<p>OGP პრინციპები</p>	<p>გამჭვირვალობა, წვდომა ინფორმაციაზე</p>	<p>ანგარიშვალდებულება</p>	<p>სამოქალაქო ჩართულობა</p>	<p>ტექნოლოგია და ინოვაცია ღიაობისა და ანგარიშვალდებულებისთვის</p>
	<p>✓</p>		<p>✓</p>	<p>✓</p>
<p>განხორციელების ეტაპები</p>	<p>დაწყების თარიღი:</p>		<p>დასრულების თარიღი:</p>	
<p>ქ. თბილისის მერიის საფინანსო სამსახურში ფინანსების მართვისა და ანალიზის ელექტრონული სისტემის დანერგვა და მასთან შესაბამისი ბიუჯეტის ხარჯვის ინტერაქტიული გასაჯაროების ელექტრონული პორტალის დაზუსტებული ტექნიკური დავალების ჩამოყალიბება.</p>	<p>იანვარი, 2017</p>		<p>ივნისი, 2017</p>	
<p>პორტალის პროგრამული და შინაარსობრივი ნაწილის შექმნა. ბიუჯეტის ხარჯვის ინტერაქტიულ სისტემაში შექმნილი და დამუშავებული მონაცემების მოქალაქის მხარეს გამოტანის მექანიზმის შექმნა (ელ-პორტალზე განთავსების ფუნქცია).</p>	<p>ივლისი, 2017</p>		<p>ოქტომბერი, 2017</p>	
<p>პორტალის პილოტირება და დანერგვა</p>	<p>ოქტომბერი, 2017</p>		<p>დეკემბერი, 2017</p>	
<p>პორტალისა და OGP-ს ფარგლებში არსებული სხვა ვალდებულებების შესახებ ერთიანი ვიდეო რგოლის მომზადება და სოციალური მედიის, მას-მედიის თუ მერიის ადგილობრივი ერთეულების მეშვეობით გავრცელება.</p>	<p>ნოემბერი, 2017</p>		<p>დეკემბერი, 2017</p>	
<p>სამართლებრივი კონსულტაციების წარმოება, სისტემის</p>	<p>იანვარი, 2017</p>		<p>დეკემბერი, 2017</p>	

მხარდამჭერი სამართლებრივი აქტის შემუშავება, დამტკიცება.		
ინდიკატორი	<p>-შექმნილია და დანერგილია ელ-პორტალი, სრულად მოიცავს აღწერილობით ნაწილში ნახსენებ ფუნქციონალებს.</p> <p>-შექმნილია პორტალთან ინტეგრირებული, საზოგადოებრივ მონიტორთა ჩართულობის ფორმატი.</p> <p>-გაწერილია პორტალის ფუნქციონირებისა და საზოგადოებრივი მონიტორინგის მექანიზმის მხარდამჭერი რეგულაციები.</p> <p>-მექანიზმის შესახებ ცნობადომის ამაღლებისთვის წარმოდგენილია აქტიური საინფორმაციო პოლიტიკა ქალაქის მასშტაბით (საზოგადოებასთან ურთიერთობის სხვადასხვა ეფექტური ტექნოლოგიის გამოყენებით).</p>	
რისკები და ვარაუდები	<p>-შესაძლო პირველადი ხარვეზები ახლად დანერგილი სისტემის მუშაობაში;</p> <p>-სამოქალაქო მონიტორინგის ფორმატი დაიტესტება შეზღუდულ ვადებში, შესაბამისად პილოტირება ვერ მოიცავს აღნიშნული მექანიზმის ყველა პროცედურას, მაგალითად კვარტლურ პერიოდზე მიბმულ პროცედურებს და სხვა.</p>	

ვალდებულება V:

სერვისების სამოქალაქო კონტროლისა და ხელმისაწვდომობის მექანიზმების დანერგვა

ვალდებულების აღწერა

1. ადგილობრივი კონტექსტი და საჭიროებები

თბილისის მერიის სისტემაში არსებულ სერვისებზე სამოქალაქო კონტროლოსა და მეტი ხელმისაწვდომობის შესახებ მოთხოვნა, (ისევე როგორც ბიუჯეტის ხარჯვაზე მონიტორინგის მოთხოვნა მოქალაქეების მხრიდან) არაერთხელ დადგა საჯარო კონსულტაციების მიმდინარეობისას. სხვადასხვა საზოგადოებრივმა ჯგუფებმა გამოთქვეს სურვილი მონიტორინგის პროცესში ჩართულიყვნენ მოხალისეებად. განსაკუთრებით სოციალურად დაუცველი ადამიანები მოითხოვდნენ მათთვის მერიის მიერ დაფინანსებულ

სერვისებზე მონიტორინგის უფლების მინიჭებას. მაგალითად, მოთხოვნილი იყო სოციალურად დაუცველები ჩართულიყვნენ მათთვის გახსნილი უფასო სასადილოების მომსახურებისა (რაც მერიის მიერ ტენდერის საფუძველზე შერჩეული მესამე პირების მიერ ხორციელდება) და საქმიანობის მონიტორინგში. შეხვედრებისას, ასევე, კიდევ ერთხელ, გამოვლინდა და დადასტურდა მერიის სერვისების არსებითად დაბალი ცნობადობა საზოგადოებაში, რაც თავისთავად ხელს უშლის ამ სერვისებით სათანადო სარგებლობას.

აქედან გამომდინარე, აუცილებელია, ერთი მხრივ, საზოგადოებისთვის მერიის სერვისების ხელმისაწვდომობის ამაღლება და მეორე მხრივ, სერვისებისა და მათი მიწოდებლების საზოგადოებრივი კონტროლის მექანიზმის შექმნა, რათა მაქსიმალურად შეიზღუდოს ადმინისტრაციული აპარატის მხრიდან რაიმე გადაცდომები მომსახურების მიწოდების ყველა, განსაკუთრებით კი ქვედა რგოლზე.

2. ვალდებულების შინაარსის აღწერა

ვალდებულება შეიცავს ორ ძირითად ნაწილს, საზოგადოებრივი მონიტორინგის მექანიზმის შემოღებასა და სერვისების ონლაინ მიწოდების ბლოკებს:

1) პირველი ბლოკი გულისხმობს სამოქალაქო მონიტორთა ჯგუფებისთვის გარკვეული ტიპის კონტროლის უფლებების მინიჭებას მერიის ჯანმრთელობის დაცვის, სოციალური მომსახურების, განათლების, სპორტისა და ახალგაზრდულ საქმეთა სამსახურების სერვისებზე (მიუსაფართო თავშესაფრის, შინ მოვლის, საგანმანათლებლო, სპორტული და ახალგაზრდული პროექტების - ინიციატივების მხარდაჭერის პროგრამებზე, ასევე ყველა დაქვემდებარებული საგანმანათლებლო, ახალგაზრდული თუ სპორტული ორგანიზაციების მიერ შეთავაზებულ სერვისებზე) და უფასო სასადილოების სერვისზე. მათთვის მონიტორად რეგისტრაციისა და საქმიანობის პირობების გაწერას. პირობების გაწერას, რომლის ფარგლებშიც მოქალაქეებს (ასევე ორგანიზაციებს) შეეძლება აწარმოონ სერვისების მიწოდების მონიტორინგი. ამისთვის მათ მოუწევთ სამოქალაქო მონიტორთა ჯგუფში რეგისტრაცია, გადაეცემათ სპეციალური ნიშნები, რომლებიც სერვისებზე და სხვა მსგავსი ფუნქციის აქტივობებზე, გარკვეული ტიპის ინფორმაციაზე მათ სწრაფ წვდომას, ადგილზე დათვალიერებისა და სხვა მსგავს უფლებებს უზრუნველყოფს. მიღებულ მიგნებებს მონიტორინგის ჯგუფები გაუზიარებენ მერიას. ინფორმაცია დაექვემდებარება პერიოდულ ანალიზს, მისი შეჯამება, განხორციელებული რეაგირებების შესახებ ინფორმაცია ან/და მიღებული შენიშვნების არ გაზიარების შესახებ დასაბუთება გამოიტანება საჯაროდ.

2) მეორე ბლოკს ქმნის ინტეგრირებული ვებ-აპლიკაცია, რომლითაც ონლაინ ხელმისაწვდომი გახდება მერიის სისტემის ფარგლებში არსებული ყველაზე მოთხოვნილი სერვისები. პირველ ეტაპზე, 2017 წლისთვის, მოხდება ჯანმრთელობის დაცვის, სოციალური მომსახურების, განათლების, სპორტისა და ახალგაზრდულ საქმეთა სამსახურების (არაუმცირეს 5 ზოგადი სახეობის ჯანდაცვის, სოციალური, სპორტული, ახალგაზრდული და საგანმანათლებლო მომსახურება, რომელიც ქვესახეობებად იშლება და ამოწურავს აღნიშნული

ორი ყველაზე დიდი სერვისის მიმწოდებელი უშუალოდ სამსახურის სერვისებს) მომსახურების ვებ აპლიკაციაში სრულიად განთავსება. აღნიშნული ასევე მნიშვნელოვანი ნაბიჯი გახდება ერთი ფანჯრის პრინციპის დამკვიდრების მიმართულებით, საზოგადოებისთვის მერიის სისტემაში კონკრეტულ სფეროებში არსებულ მომსახურებებზე სრული ინფორმაციის მიღებისა და ხელმისაწვდომობის არსებითი გაუმჯობესების თვალსაზრისით. ვებ-აპლიკაცია საშუალებას მისცემს მოქალაქეს შექმნას თავისი ონლაინ ანგარიში, მუნიციპალიტეტში მოუსვლელად მიიღოს სერვისები და მართოს თავისი ინფორმაცია. წვდომა შესაძლებელი იქნება მობილურის აპლიკაციითაც.

ფორმატი გაითვალისწინებს სერვისებთან დაკავშირებით მოქალაქეების მიერ ინფორმაციის დაფიქსირების შესაძლებლობას. ინფორმაცია დაექვემდებარება პერიოდულ ანალიზს, მისი შეჯამება, განხორციელებული რეაგირებების შესახებ ზოგადი ინფორმაცია ან/და მიღებული შენიშვნების არ გაზიარების შესახებ დასაბუთება გამოიტანება საჯაროდ.

სამართლებრივად გაიწერება პროცედურები აღნიშნული მექანიზმის მხარდასაჭერად.

3. დადებითი ეფექტი მოქალაქეებისთვის

ა) ჩამოთვლილ კონკრეტულ სეგმენტებში არსებულ სერვისებზე ხელმისაწვდომობისა და ცნობადობის არსებითი ზრდა, რაც ხელს შეუწყობს სერვისებით მარტივ, სრულყოფილ სარგებლობას და გარკვეულწილად გააუმჯობესებს მოქალაქის ცხოვრების დონეს. ონლაინ-სერვისების დანერგვა და არსებული სამონიტორინგო სერვისების შესახებ საზოგადოების სრულყოფილი ინფორმირებულობა ასევე შექმნის დამატებით საფუძველს უფრო ეფექტური საზოგადოებრივი მონიტორინგისა და ჩართულობის განსახორციელებლად, როგორც გაზრდილი ცნობადობის ისე სერვისებზე საზოგადოების გაზრდილი შემხებლობის გამო.

ბ) სერვისების მონიტორინგის მექანიზმი მოქალაქეს აძლევს შესაძლებლობას ბოლომდე მიჰყვეს და შეცვალოს სვეისული პრობლემები, თავად იზრუნოს არსებული პირობების გაუმჯობესებაზე, რომლებიც მასზე და სხვა ადამიანებზე ახდენენ ზეგავლენას და მიიღოს შესაბამისი საზოგადოებრივად სასარგებლო შედეგები.

4. დანართი №5

განხორციელების ვადა: 2017 წ.

ვალდებულება 4: სერვისების სამოქალაქო კონტროლისა და ხელმისაწვდომობის მექანიზმების დანერგვა	
შემსრულებელი დაწესებულება	ა(ა)იპ „მუნიციპალური სერვისების განვითარების სააგენტო“; მერიის იურიდიული საქალაქო სამსახური, მერიის სამიზნე სამსახურები, რომლებიც ახორციელებენ ვალდებულების თემატურ ფუნქციონალებთან დაკავშირებულ საქმიანობას (ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ჯანმრთელობის დაცვისა და საოციალური მომსახურების საქალაქო სამსახური; ასევე ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის განათლების, სპორტისა და ახალგაზრდულ საქმეთა საქალაქო სამსახური, თბილისის მუნიციპალიტეტის

	გამგეობები).			
არსებული მდგომარეობის აღწერა	გარდა აღწერილობით ნაწილში დახასიათებული ადგილობრივი კონტექსტისა, პრობლემა ასევე დგას ორი ძირითადი მიმართულებით: 1) მერიის სერვისების კონტროლის საზოგადოებრივი მექანიზმები არ არსებობს; 2) მერიის სისტემაში ონლაინ სერვისებს იყენებს ამ მომსახურების მიმწოდებელი ერთეულების ძალიან მცირე ნაწილი. ვებ აპლიკაცია არსებობს მხოლოდ არქიტექტურის, ნაწილობრივ ქონების მართვისა და ასევე ნაწილობრივ საბავშვო ბაღებში რეგისტრაციის საკითხებზე. თუმცა ეს სერვისები არ არის ჰარმონიზებული.			
მთავარი მიზანი	თბილისის მერიის სისტემაში მოქალაქეთათვის მომსახურების მიწოდების გამარტივება, მომსახურებაზე ცნობადობისა და ხელმისაწვდომობის არსებითი ზრდა, ანგარიშვალდებულების, საზოგადოებრივი კონტროლისა და ჩართულობის ინტერაქტიული მექანიზმების შექმნა ორი ძირითადი საშუალებით: 1) საზოგადოებრივი ჩართულობის ორი სახის მექანიზმის (საზოგადოებრივი მონიტორები და სერვისზე უკუკავშირის სისტემა) შექმნა; 2) ძირითადი სერვისების მიმწოდებელი სამსახურების სერვისების ონლაინ პლათფორმაში გადატანა			
OGP პრინციპები	გამჭვირვალ ობა, წვდომა ინფორმაციაზე	ანგა რიშვალდებ ულება	სამოქ ალაქო ჩართულობა	ტექნ ოლოგია და ინოვაცია ლიაობისა და ანგარიშვალდ ებულებისთვ ის
			✓	✓
განხორციელების ეტაპები	დაწყების თარიღი:		დასრულების თარიღი:	
საზოგადოებრივ მონიტორთა რეგისტრაციის ელ-ხელსაწყო ფორმატის შეთანხმება, შექმნა და მისი ინტეგრირება ერთიან ელექტრონულ პორტალთან.	იანვარი, 2017		სექტემბერი, 2017	
ჯანდაცვისა და სოციალური მომსახურების საქალაქო სამსახურში და განათლების, სპორტისა და ახალგაზრდულ საქმეთა საქალაქო სამსახურში ასრულებული საქმის წარომბის ბიზნეს პროცესების აღწერა - დოკუმენტირება	იანვარი, 2017		თებერვალი, 2017	
განცხადების სახეობების რანგირება და მოძრაობების (დამუშავების) განსაზღვრა. შიდა ბიზნეს პროცესების დამუშავების პანელი -	მარტი, 2017		მაისი, 2017	

თანამშრომლის გვერდი.		
ერთიანი სერვისების საჯარო პლატფორმის შექმნა. მუნიციპალიტეტში მოქალაქის პირადი გვერდის (რომელიც ასევე ინტეგრირებულია სხვა ვალდებულებებით გათვალისწინებულ ფუნქციონალებთან). მათი დანერგვა.	ივნისი, 2017	2017 სექტემბერი,
სისტემის, ასევე საზოგადოებრივ მონიტორთა ელ-ხელსაწყოების ტესტირება და მუშა რეჟიმში გაშვება	სექტემბერი, 2017	დეკემბერი, 2017
საზოგადოებრივი მონიტორების კოორდინაციაზე პასუხისმგებელი პირების, ასევე ჯანდაცვისა და სოციალური მომსახურების საქალაქო სამსახურის და განათლების, სპორტისა და ახალგაზრდულ საქმეთა საქალაქო სამსახურის თანამშრომლებისთვის ტრენინგების ჩატარება სისტემის გამოყენების მიზნით.	ოქტომბერი, 2017	ნოემბერი, 2017
პორტალისა და OGP-ს ფარგლებში არსებული სხვა ვალდებულებების შესახებ ერთიანი ვიდეო რგოლის მომზადება და სოციალური მედიის, მას-მედიის თუ მერიის ადგილობრივი ერთეულების მეშვეობით გავრცელება.	ნოემბერი, 2017	დეკემბერი, 2017
სამართლებრივი კონსულტაციების წარმოება, სისტემის მხარდამჭერი სამართლებრივი აქტის შემუშავება, დამტკიცება.	იანვარი, 2017	დეკემბერი, 2017
ინდიკატორი	<ul style="list-style-type: none"> -შექმნილია და დანერგილია ელ-პორტალი, სრულად მოიცავს აღწერილობით ნაწილში ნახსენებ ფუნქციონალებს. -შექმნილია პორტალთან ინტეგრირებული, საზოგადოებრივ მონიტორთა ჩართულობის ფორმატი. -გაწერილია პორტალის ფუნქციონირებისა და საზოგადოებრივი მონიტორინგის მექანიზმის მხარდამჭერი რეგულაციები. -მექანიზმის შესახებ ცნობადომის ამაღლებისთვის წარმოებულია აქტიური საინფორმაციო პოლიტიკა ქალაქის მასშტაბით (საზოგადოებასთან ურთიერთობის სხვადასხვა ეფექტური ტექნოლოგიის გამოყენებით). 	
რისკები და ვარაუდები	<ul style="list-style-type: none"> -შესაძლო პირველადი ხარვეზები ახლად დანერგილი სისტემის მუშაობაში; -სისტემა დაიტესტება შეზღუდულ ვადებში, შესაბამისად პილოტირების პროცესი გაგრძელდება მომავალშიც. 	

	<p>-სამოქალაქო მონიტორინგის ფორმატი დაიტესტება შეზღუდულ ვადებში, შესაბამისად პილოტირება ვერ მოიცავს აღნიშნული მექანიზმის ყველა პროცედურას, მაგალითად კვარტლურ პერიოდზე მიბმულ პროცედურებს და სხვა;</p> <p>-ა(ა)იპ „მუნიციპალური სერვისების განვითარების სააგენტო“-ს შესაძლოა დასჭირდეს დამატებითი ადამიანური და ტექნიკური ინფრასტრუქტურის რესურსი.</p>
--	--

სამოქმედო გეგმის შესრულებაზე პასუხისმგებელი დაწესებულებები და სტრუქტურული ერთეულები

1. ა(ა)იპ „მუნიციპალური სერვისების განვითარების სააგენტო“;
2. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის იურიდიული საქალაქო სამსახური;
3. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის საფინანსო საქალაქო სამსახური;
4. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ადმინისტრაცია;
5. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ეკოლოგიისა და გამწვანების საქალაქო სამსახური;
6. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის კეთილმოწყობის საქალაქო სამსახური;
7. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ეკონომიკური განვითარების საქალაქო სამსახური;
8. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ჯანმრთელობის დაცვისა და სოციალური მომსახურების საქალაქო სამსახური;
9. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის განათლების, სპორტისა და ახალგაზრდულ საქმეთა საქალაქო სამსახური;
10. თბილისის მუნიციპალიტეტის რაიონული გამგეობები.